

**Харківський національний медичний університет
Наукова бібліотека**

ЖІНКА-СИМФОНІЯ

**до дня народження української письменниці та
громадської діячки Оксани Стефанівни Забужко**

Українська письменниця, поетеса, есеїстка **Оксана Стефанівна Забужко** народилась 19 вересня 1960 року, місто Луцьк. Серед її найближчих родичів були представники покоління шістдесятників, котрі поважали своє давнє історичне й сімейне коріння. У такому близькому оточенні інтелігенції, за словами письменниці, вона розпочала перші кроки до отримання філологічної освіти. Через розпочаті репресії у вересні 1965 року проти української інтелігенції, сім'я Забужків була змушена покинути рідне місто Луцьк й переїхати до Києва.

Поетичний дебют Оксани Забужко повинен був відбутися у 1973 р. зі збіркою «Весняна акварель», яка планувалась вийти друком у видавництві «Молодь». До процесу створення долучився й Михайло Стельмах, підготував передмову до збірки. Однак видання зняли з виробництва через розпочаті репресії у 1972 р. проти батька письменниці. Ці ранні вірші так й не побачив читач. Перша поетична книжка Оксани Забужко «Травневий іній» була видана лише у 1985 р.

Вишу освіту отримала на філософському факультеті Київського державного університету ім. Т. Шевченка. Як продовження її науково-дослідницької роботи – захист кандидатської дисертації на тему «Естетика природи лірики як роду мистецтва» (1987 р.), а в подальшому стала старшим науковим співробітником Інституту філософії НАН України. З 1987 р. приєдналась до Спілки письменників СРСР.

Вже у якості запрошеного досвідченого письменника викладала українську культуру в Університеті штату Пенсильванії (1992 р.). Оксана Забужко продовжила викладацьку діяльність, читаючи лекції з української літератури і культури у Гарвардському та Піттсбурзькому університетах.

Теми національної ідентичності та гендеру стали одними із провідних у її письменницькій діяльності. Дебютний роман «Польові дослідження з українського сексу» опубліковано у 1996 р., викликав бурхливі та суперечливі реакції літературних критиків й широкого кола читачів.

З 2001 р. отримала посаду викладача літературної майстерності на Батьківщині у рідній Alma Mater, Київському національному університеті ім. Т. Шевченка.

Спостерігаючи за творчістю Оксани Забужко, філософа та культуролога за фахом, можна виокремити такі ключові жанри, як нон-фікшн та есеї. Особливу увагу приділено темі української історії ХХ століття у її найвидатнішому романі «Музей покинутих секретів», котрий перекладено шістьма мовами. Сюжет являє собою родинну сагу, де присутні ключові моменти зі світової історії та описано їх вплив на долі героїв. Критики виділяють важливу рису текстів Оксани Забужко – зверненість до світу, націленість на вітчизняну та зарубіжну читацьку аудиторію.

Її письменницька діяльність вивела сучасну українську літературу на міжнародний рівень. Твори Оксани Забужко перекладено понад 20 мовами, а деякі видання виходили окремими книжками у країнах Європи. Книжкова розмова із варшавською публіцисткою Ізою Хруслінською «Український палімпсест» стала для населення Польщі важливим джерелом знань про Україну та її культуру.

Збірка есеїв «Хроніки від Фортінбраса» стала основою для сценарію експериментального фільму Київської студії хронікально-документальних фільмів (режисер О. Чепелик, 2001 р.).

Поезії Оксани Забужко покладено на музику багатьма українськими та зарубіжними композиторами, а з 2012 р. письменниця співпрацює з гуртом «Тельнюк: Сестри». У 2015 р. чеське радіо Влтава підготувало театралізовану аудіоверсію роману «Музей покинутих секретів» (переклад Р. Кіндлерової, режисер П. Манчал).

Презентація нової книги
«Планета Полинь»
04.06.2020

Нагороди Оксани Забужко

1997 — Літературна премія Global Commitment Foundation (США) — за вірші з книжки «A Kingdom Of Fallen Statues»

1997 — Премія Фундації Ковалевих (США) — за повісті «Інопланетянка» та «Я, Мілена»

2002 — Літературний грант Фонду Мак-Артура (США)

2008 — Перша премія з літератури Союзу Українок Америки — за «Notre Dame d'Ukraine»

2008 — Премія Міжнародної Фундації Омеляна й Тетяни Антоновичів (США) — за «Notre Dame d'Ukraine»

2008 — Гран-прі Всеукраїнського рейтингу «Книжка року-2008», публікація «Notre Dame d'Ukraine»

2009 — Орден Княгині Ольги III ступеня за вагомий особистий внесок у справу консолідації українського суспільства, розбудову демократичної, соціальної і правової держави та з нагоди Дня Соборності України

2010 — Перше місце у Всеукраїнському рейтингу «Книжка року-2010» в номінації «Красне письменство» — за «Музей покинутих секретів»

Трикратний лауреат премії журналу «Корреспондент» «Краща українська книга року» — за «Let My People Go» (2005), «Notre Dame d'Ukraine» (2008) та «Музей покинутих секретів» (2010)

2012 — Відзнака «Золотий письменник України»

2013 — Літературна премія Центральної та Східної Європи «Ангелус» (Польща), видання «Музей покинутих секретів»

2015 — Лауреат Всеукраїнської премії «Жінка III тисячоліття» в номінації «Рейтинг»

2018 — Відзнака Блаженного Священномученика Омеляна Ковча

2019 — Національна премія України ім. Т. Шевченка

2020 — Премія Women In Arts

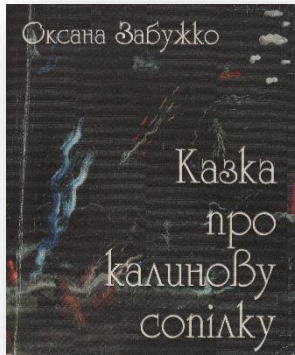

«Прочитана книжка стає таким самим на-ввесь-вік особистим зв'язком з автором, як із близькою людиною, за чиїми «внутрішніми рухами» стежиш крізь текст зі співчуттям сучасника-співучасника; друзі вводять тебе в коло вже своїх «близьких авторів» з тією самою мірою інтимності, з якою знайомлять із членами своєї родини»

Оксана Забужко «Музей покинутих секретів»

Твори Оксани Забужко: проза

82-3(477)

3-12

Забужко О. Казка про калинову сопілку / О. Забужко. — Київ : Факт, 2000. — 84 с.

83.3(4Укр)

3-12

Забужко О. Репортаж із 2000-го року / О. Забужко. — Київ : Факт, 2001. — 96 с.

83.3(4Укр)

3-12

Забужко О. Хроніки від Фортінбраса : вибрана есеїстика 90-х / О. С. Забужко. — Київ : Факт, 2001. — 340 с.

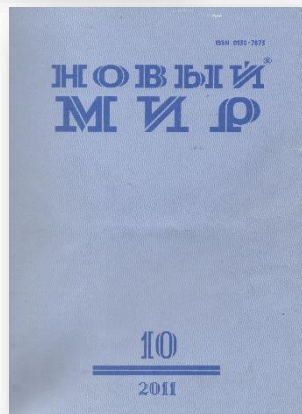

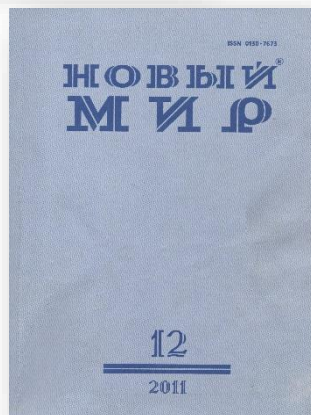
83.3(4Укр)1

3-12

Забужко О. Шевченків міф України : спроба філософського аналізу / О. Забужко. — 2-е вид., випр. — К. : Факт, 2001. — 160 с.

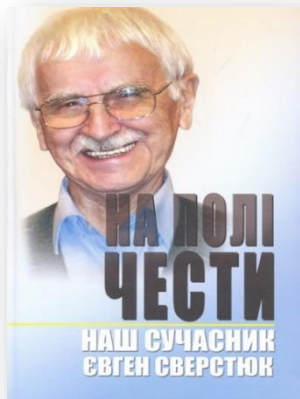

Забужко О. Музей заброшенных секретов: главы из книги / О. Забужко; пер. Е. Мариничевой // Новый мир. — 2011. — № 10. — С. 28—72.

Забужко О. Музей заброшенных секретов: главы из книги / О. Забужко; пер. Е. Мариничевой // Новый мир. — 2011. — № 12. — С. 32—85.

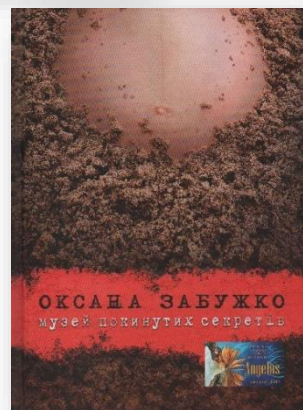

82-3(477)

С 24

Забужко О. З незнищеного / О. Забужко ; упоряд. В. Овсієнко // На полі честі.
Наш сучасник Євген Сверстюк : у 2-х кн. Кн. 2. — Київ : Кліо, 2015. — С. 140—158.

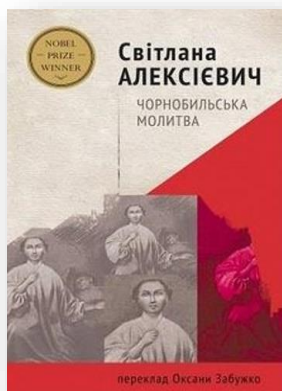

82-3(477)

З-12

Забужко О. Музей покинутих секретів : роман / О. Забужко ; худож. Р. Лужецький. — Вид. шосте. — Київ : Комора, 2015. — 832 с.

Переклади

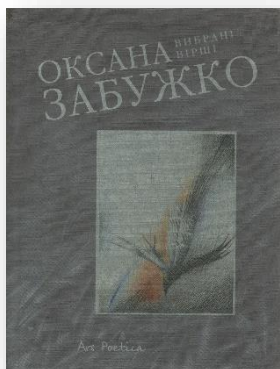
82-3(476)

А 46

Алексієвич С. Чорнобильська молитва. Хроніка майбутнього : роман / С. Алексієвич ; пер., авт. післям. О. Забужко. — Київ : Комора, 2016. — 285 с.

Твори Оксани Забужко: поезія

84(4Укр)6

3-12

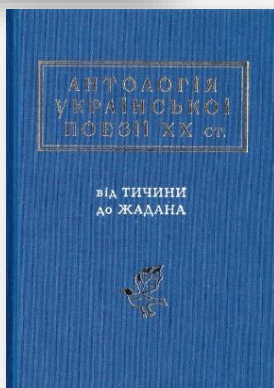
Забужко О. Вибрані вірші / О. Забужко. — Харків : Акта, 2000. — 250 с. : цв. іл. — (Ars Poetica).

84(4Укр)6

3-12

Забужко О. Друга спроба: Вибране / О. Забужко. — Київ : Факт, 2005. — 320 с.

82-1(477)(082)"19"

A 72

Оксана Забужко / упоряд. І. Малкович // Антологія української поезії XX ст.: від Тичини до Жадана. — Вид. 3-тє, доп. — Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2018. — С. 1536—1564. — (Українська Поетична Антологія).

Літературна критика творчості та інтерв'ю Оксани Забужко

83.3(4Укр)

Ж 11

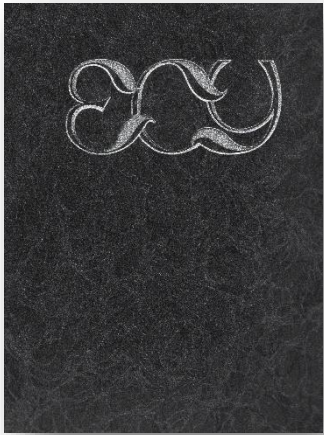
Жінка як текст: Емма Андіївська, Соломія Павличко, Оксана Забужко : Фрагменти творчості і контексти / упоряд. Л. Таран. — Київ : Факт, 2002. — 208 с. — (Літературний проект "Текст + контекст" : знакові літературні доробки та навколо них).

83.3(4Укр)

П 99

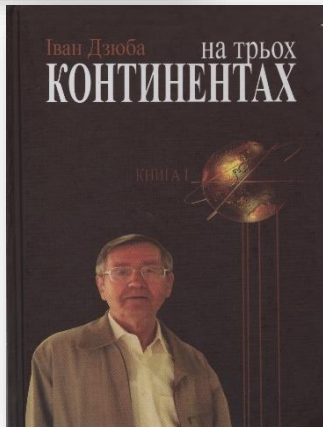
Оксана Стефановна Забужко. Роман «Полевые исследования украинского секса» (1994 г.) // 50 знаменитых украинских книг / В. П. Андрусенко [и др.] ; худож. Л. Д. Киркач-Осипова. — Харьков : Фолио, 2004. — С. 479—488. — (100 знаменитых).

92(4УКР)

Е 64

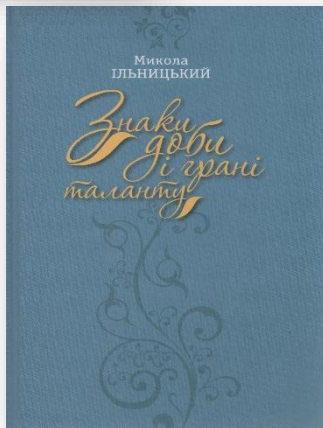
Стріха М. В. Забужко Оксана Стефанівна / М. В. Стріха // Енциклопедія Сучасної України. Т. 10 : З—Зор / Національна академія наук України, Наукове товариство ім. Т. Г. Шевченко, Інститут енциклопедичних досліджень Національної академії наук України. — Київ, 2010. — С. 33—34.

82.09

Д 43

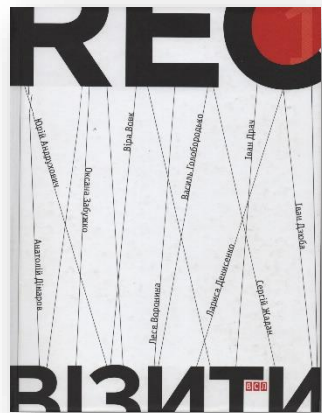
Дзюба І. М. Альтернативи Юрія Шереха [про поетику творів Оксани Забужко та її листування з письменником] / І. М. Дзюба // На трьох континентах : в 3-х кн. К. 1. — Київ : КЛІО, 2013. — С. 334—366.

82.09

І 48

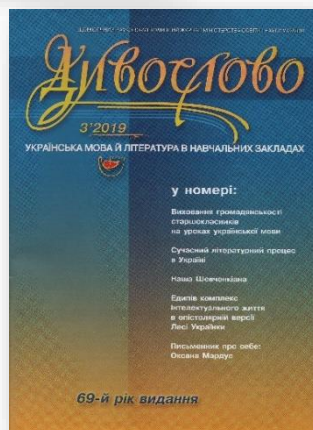
Ільницький М. Еміграційне шевченкознавство [літературознавчі дослідження міфологізму Оксаною Забужко у творчості Т. Шевченка] / М. Ільницький // Знаки доби і грані таланту. — Київ : КЛІО, 2014. — С. 12—46.

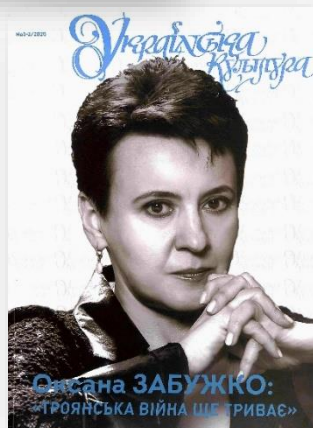
82-3(477)

Т 35

Оксана Забужко / Т. Терен // РЕСвізити : антологія письменницьких голосів. Кн. 1. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2015. — С. 246—275.

Чумак Т. Сучасний літературний процес в Україні / Т. Чумак // Дивослово. — 2019. — № 3. — С. 7—17.

Данчишин Н. «Троянська війна ще триває» : [інтерв'ю з О. Забужко] / Н. Данчишин // Українська культура. — 2020. — № 1/2. — С. 2—5.

Електронні ресурси

* Твори Оксани Забужко

Забужко О. Польові дослідження з українського сексу [Електронний ресурс] / О. Забужко. — Режим доступу : <http://exlibris.org.ua/text/ukrsex.html> (дата звернення 18.09.2020).

* Літературна критика та інтерв'ю Оксани Забужко

Макаров Ю. Оксана Забужко в конфлікті міфології [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з Оксаною Забужко] / Ю. Макаров // Тиждень. — Режим доступу : <https://tyzhden.ua/Publication/2799/> (дата звернення 18.09.2020).

Мариничева Е. Разминированная память [Электронний ресурс] : [рецензия на роман О. Забужко «Музей заброшенных секретов»] / Е. Мариничева // Дружба народов. — 2010. — № 9. — Режим доступа : <https://magazines.gorky.media/druzhba/2010/9/razminirovannaya-pamyat.html> (дата звернення 18.09.2020).

Партач Н. Інтелектуальний роман Оксани Забужко [Електронний ресурс] / Н. Партач // ZN.UA. — 2007. — № 39. — 19 жовтня-26 жовтня. — Режим доступу : https://zn.ua/ukr/ART/intelektualniy_roman_oksani_zabuzhko.html (дата звернення 18.09.2020).

Рутар Х. Формула колективної пам'яті на сторінках роману Оксани Забужко «Музей покинутих секретів» [Електронний ресурс] / Х. Рутар // Україна модерна : міжнародний український часопис. — Режим доступу : <http://uamoderna.com/demontazh-pamyati/rutar-collective-memory> (дата звернення 18.09.2020).

Стус Д. Оксана Забужко: «В українській культурі не було місця для осмислення екзистенціального досвіду жінки...» [Електронний ресурс] / Д. Стус // Дзеркало тижня. — 2003. — № 4(429). — 17 лютого. — Режим доступу : <https://web.archive.org/web/20060615113038/http://www.zn.kiev.ua/ie/show/429/37460> (дата звернення 18.09.2020).

Шеремет Г. Оксана Забужко: «Де немає лицаря, там приходять пахан» [Електронний ресурс] : [інтерв'ю з Оксаною Забужко] / Г. Шеремет, Л. Івшина, Л. Ганжа, Д.Десятерик // День. — 1999. — № 129. — 17 липня. — Режим доступу : <https://day.kyiv.ua/uk/article/osobistist/oksana-zabuzhko-de-nemaie-licarya-tam-prihodit-pahan> (дата звернення 18.09.2020).

**Представлені видання є у фонді
Наукової бібліотеки ХНМУ!**

Запрошуємо ознайомитись!

**Підготувала:
Вороніна Регіна**

